

ת"פ 10892/12/12 - רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע נגד סברי אבו סאלחה

בית משפט השלום באשקלון

20 יולי 2014

ת"פ 10892-12-12 רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע נ' אבו סאלחה

בפני כב' השופטת דינה כהן, ס.נשיא
מאשימה: רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע
נגד
נאשם: סברי אבו סאלחה

החלטה

1. כפי שהודע לצדדים ביום 26/5/2014, הנאשם זוכה מכל העבירות שיוחסו לו.
2. כתב האישום ייחס לנאשם עבירות של **החזקת חיית בר מוגנת**, בניגוד לסעיף 8(א)(3) ו-14(א) לחוק להגנת חיית הבר, תשט"ו-1955 ו**סחר ללא היתר בחיית בר מוגנת**, בניגוד לסעיפים 8(א)(1) ו-14(א) לחוק.
3. על פי עובדות כתב האישום, ביום 12/12/2011 סמוך לשעה 16:20, בשטח פתוח סמוך לנחל פטיש ולמושב רנן, עסק הנאשם בציד חיות בר, ללא היתר למעשיו.
- בתיקו של הנאשם נמצאו נוצות חוגלה וכתמי דם של חוגלה ושל ארנבת - שהן חיות בר מוגנות - אותן רכש לפני יום 12/12/2011.
4. מטעם התביעה העידו 2 פקחים של רשות הטבע והגנים. הנאשם בחר שלא להעיד ונמנע מהבאת עדי הגנה מטעמו.
5. כפי שיפורט בהמשך, המחלוקת בין הצדדים מתמקדת בשאלת חוקיות החיפוש ברכבו של הנאשם וקבילות הראיות שנמצאו במהלך חיפוש זה (תיקו של הנאשם ובו הנוצות וכתמי הדם).

6. ממכלול העדויות והראיות, מתקבלת התמונה הבאה, שאינה שנויה במחלוקת:

- ביום 12/12/2011, בשעה 16:20, קיבל הפקח יפתח מגן (להלן: "הפקח מגן") שיחת טלפון מחלקאי ממושב רנן, אותו הוא מכיר מספר שנים (להלן: "החקלאי"). החקלאי מסר לפקח מגן שהוא עובד בשטח ליד מושב רנן ורואה רכב כסוף שמספרו 11-102-62 (להלן: "הרכב") מבצע סריקות לאורך הוואדיות מתחת לבית העלמין, ברכב 3 אנשים שיורדים מהרכב והולכים בתוך הוואדי והוא לדבריו מזהה אותם כציידים. (ת/3).

- החקלאי לא מסר בשיחת הטלפון מה האנשים צדו (פרוטוקול, עמוד 11, שורות 10-13). יוטעם כי לגיבוש יסודות העבירה אף אין בכך צורך.

- בעקבות שיחת הטלפון, הגיע למקום הפקח מגן, והבחין בנאשם ובשני אחרים וברכב, שהיה תקוע בשטח.

- הפקח מגן הציג עצמו כפקח מטעם רשות הטבע והגנים, שאל את הנאשם ואת שני האחרים האם ברשותם רובה צייד, והנאשם הציג בפני הפקח מגן רישיונות צייד בתוקף.

- בשלב זה, ערך הפקח מר מגן חיפוש ברכב (ת/3).

7. לטענת התביעה, משהתברר לפקח מגן שהנאשם מחזיק ברישיון ציד, ובעלולתו רובה, היה על הפקח מגן להמשיך ולבדוק האם הנשק מוחזק כדין והאם אין מדובר בציד חיות מוגנות.

8. מנגד, טענה ההגנה כי לפקח מגן כלל לא היה "חשד סביר" שהנאשם עבר איזו עבירה, הפקח מגן לא הבהיר לנאשם האפשרות העומדת בפניו לסרב לחיפוש ברכב, ומשכך מדובר בחיפוש לא חוקי, שתוצאותיו אינן קבילות ובהעדר ראיות אחרות מספקות, לבד מתוצרי החיפוש הלא חוקי, יש לזכות הנאשם.

הסנגור הפנה לרע"פ 10141/09 **בן חיים נ' מדינת ישראל** (6/3/2012) (להלן: "**פרשת בן חיים**").

9. לאחר שבחנתי מכלול הנסיבות בענייננו ופסיקה רלוונטית, הגעתי לכלל מסקנה שדין טענת ההגנה להתקבל.

להלן יפורטו טעמי.

10. סמכות שוטר לביצוע חיפוש על גופו של אדם או ברכבו מותנית בקיומו של "חשד סביר" (סעיף 71(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), תשנ"ו-1996).

נקבע, כי התנאים בהם יתקיים חשד סביר המצדיק עריכת חיפוש ללא צו שיפוטי אינם ניתנים להגדרה ממצה וחד משמעית. יישום המבחן מבוסס על נסיבותיו הפרטניות של כל מקרה ומקרה, על המידע שהיה בידי השוטר בעת עריכת החיפוש ועל ניסיונו ושיקול דעתו המקצועיים של השוטר שערך את החיפוש (ראו פרשת בן חיים).

עוד נקבע כי הסכמה של אדם לחיפוש עשויה להכשיר בנסיבות מסוימות את ביצוע החיפוש, אף בהיעדר "חשד סביר". על מנת להבטיח שההסכמה לחיפוש היא הסכמת אמת ואינה מבוססת רק על פערי הכוחות הטמונים במפגש בין שוטר לאזרח, נדרש השוטר המבקש את הסכמת האזרח לעריכת החיפוש, להבהיר לו, כאשר הדבר רלבנטי, שנתונה לו הזכות לסרב לביצוע החיפוש והסירוב לא יפעל לחובתו (ראו פרשת בן חיים, פסקה 27).

11. בעניינו של הנאשם, טענה המאשימה כי חוקיות החיפוש נבעה מחשד סביר שעלה בידי הפקחים. אין בידי לקבל טענה זו. משהוצג לפקח מגן רישיון ציד, ובהיעדר טענה לפיה נצפו הנאשם והאחרים צדים חיות מוגנות, איני סבורה שהיה לפקח מגן חשד סביר שהצדיק עריכת החיפוש בנסיבות בהן נערך. יאמר כי, אימוץ עמדה לפיה כל מקום שמוצג לפקח רישיון ציד מקנה לו הדבר סמכות לערוך חיפוש לצורך וידוא האם הנשק מוחזק כדין, מרוקן מתוכן את דרישת 'החשד הסביר' כתנאי לחיפוש.

12. בעניינו עולה משלבי החיפוש כי מר מגן לא הבהיר לנאשם שנתונה לו הזכות לסרב לביצוע החיפוש ושם יסרב לא יפעל הדבר לחובתו. על כן פגם מהותי נפל במהלך ביצועו של החיפוש עד כדי פגיעה בחוקיותו ומשכך יש לבחון את תוצאותיו.

לבית המשפט שיקול דעת ביחס לפסילת ראיות שהושגו שלא כדין. אין בקביעה שמדובר בחיפוש שאינו חוקי כדי להביא באופן "אוטומטי" לפסילת הראיה שהוגשה בחיפוש.

נקבע כי "בית המשפט שבפניו מתעוררת שאלת קבילות הראיה שהושגה של כדין נדרש להפעיל את שיקול דעתו בהתאם לנסיבות המקרה, לערוך איזון בין הערכים המתנגשים בהתאם ולבחון את עוצמת ואופי הפגיעה הצפויה בזכות להליך הוגן כתוצאה מקבלת הראיה...עלינו לזכור כי דוקטרינת הפסילה הפסיקתית שנקבעה בעניין ישכרוב נועדה בראש ובראשונה להגן על זכותו החוקתית של הנאשם להליך הוגן. לפיכך המבחן הבסיסי לפסילת ראיות שנקבע במסגרת הדוקטרינה הוא מבחן עמידת הפגיעה בזכות להליך הוגן כתוצאה מקבלת הראיה שהושגה שלא כדין בתנאי פסקת ההגבלה... זאת ועוד, על אף שהראיות שנתפשו בשני החיפושים הן ראיות חפציות שיש להן קיום עצמאי ונפרד מאי-החוקיות שהייתה כרוכה בהשגתן, הרי במקרה דנן עסקינן בראיות שלא היו נמצאות על ידי המשטרה אלמלא החיפושים הבלתי-חוקיים. להשקפתי, לעובדה זו יש ליתן משקל במסגרת האיזון הכולל בבואנו לבחון את קבילות הראיות ויש בה כדי לתמוך בפסילתן (ראו עניין יששכרוב, בעמ' 564)...". (הלכת בן חיים, פסקה 34 לפסק הדין).

אף בעניינו של הנאשם, כמו בפרשת בן חיים, בשים לב למהות העבירות, מידת הפגיעה באינטרס הציבורי כתוצאה מפסילת הראיות והמחיר חברתי הכרוך בכך, מטים הכף לטובת ההקפדה על דרישת שלבי החיפוש. מידת הפגיעה

באינטרס הציבורי, לצד עצמת אי החוקיות והעובדה שהראיות שנתפסו לא היו נמצאות על ידי הפקח אלמלא החיפוש הבלתי חוקי, מובילים למסקנה שיש לפסול את הראיות שהתקבלו כתוצאה מאותו חיפוש, מה גם שדרישה מפקח להקפיד על שלבי החיפוש אינה דרישה מוגזמת או מכבידה.

בהיעדר ראיות אלה - נוצות חוגלה וכתמי דם שנמצאו בתיקו של הנאשם - הרי שהתביעה לא הוכיחה מעבר לכל ספק סביר העבירות המיוחסות לו ואילו הנסיבות העובדתיות האחרות אין בכוחן אף לא במשקלן המצטבר, ללא תוצרי אותו חיפוש, להרשעת הנאשם במידה הנדרשת בפלילים.

13. לאור כל האמור, וכפי שצוין בישיבת 26/5/2014, הנאשם זוכה מהעבירות שיוחסו לו.

זכות ערעור כחוק.

המזכירות תודיע לצדדים.

ניתנה היום, כ"ב תמוז תשע"ד, 20 יולי 2014, בהעדר הצדדים.